

תלמודו בידו

דף יב עמוד א

[א] מנין שאין דורשים במעשה בראשית לשנים ?

[ב] כמה גבוה היה אדם הראשון קודם החטא ?

[ג] אלו עשרה דברים נבראו ביום הראשון של הבריאה ?

[ד] באלו עשרה דברים נברא העולם ?

[ה] מה נברא תחילה, השמים או הארץ ?

[א] "כי שאל נא", "שאל" בלשון יחיד. "לימים ראשונים", אודות ששת ימי בראשית.
- ואין לשאול מה היה קודם שנברא העולם, או מה למעלה או למטה מן העולם.

[ב] מן הארץ עד לרקיע, כמידת המרחק שמקצה העולם ועד קצהו.
שנאמר "ברא אלקים אדם על הארץ ולמקצה השמים ועד קצה השמים".

[ג] 1. שמים. 2. ארץ. 3. תהו, קו ירוק המקיף את העולם כולו, וממנו יצא החושך.
4. בהו, אלו אבנים לחות המשוקעות בתהום, ומהן יוצאים מים.
5. אור. לר' יעקב באור הזה צפה אדם בכל העולם. ונגנז לצדיקים לעתיד לבא.
לחכמים, אלו המאורות שנבראו, אלא שלא נתלו ברקיע עד יום רביעי.
6. חושך. 7. רוח. 8. מים. 9. מדת יום. 01. מדת לילה.

[ד] 1. חכמה. 2. תבונה. 3. דעת. 4. כח. 5. גערה. [העולם היה מרחיב והולך
עד שגער בו ה' והעמידו. וכן הים היה מרחיב והולך עד שגער בו ה' ויבשו].
6. צדק. 7. גבורה. 8. משפט. 9. חסד. 01. רחמים.

[ה] בית שמאי: שמים. שקודם עושים כסא לשבת עליו, ואחר כך שרפרף לרגלים.
בית הלל: ארץ. שקודם בונים בית, ואחר כך את העלייה.
חכמים: נבראו כאחת, שנאמר "יחדו" [ולב"ש וב"ה, היינו שעכשיו אגודים יחד].
ריש לקיש: ברא שמים ואחר כך ארץ. אך נטה הארץ במקומה תחילה, ואחר כך שמים.